

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

16.04.2018 № 367

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
05 травня 2018 р.
за № 564/32016

**Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та
переведення учнів до державних та комунальних
закладів освіти для здобуття повної загальної середньої
освіти**

Відповідно до [абзацу першого](#) частини третьої статті 18 Закону України «Про загальну середню освіту» **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити [Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти](#), що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, [наказ Міністерства освіти і науки України від 19 червня 2003 року № 389](#) «Про затвердження Інструкції про порядок конкурсного приймання дітей (учнів, вихованців) до гімназій, ліцеїв, колегіумів, спеціалізованих шкіл (шкіл-інтернатів)», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 04 липня 2003 року за № 547/7868.

3. Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти (Кононенко Ю.Г.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України у встановленому законодавством порядку.

4. Управлінню адміністративно-господарського та організаційного забезпечення (Єрко І.А.) в установленому порядку зробити відмітку у справах архіву.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П.К.

Міністр

Л.М. Гриневич

	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р. за № 564/32016

ПОРЯДОК

зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізми:

зарахування дітей до закладів освіти для здобуття початкової, базової чи профільної середньої освіти за денною формою навчання;

переведення учнів з одного закладу освіти до іншого;

відрахування учнів із закладів освіти.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

вільні місця - місця, на які може бути зараховано дитину (дітей) в межах спроможності закладу освіти та нормативу наповнюваності класів, визначеного [Законом України](#) «Про загальну середню освіту»;

діти, які мають право на першочергове зарахування, - діти, які проживають на території обслуговування закладу освіти;

жеребкування - спосіб конкурсного відбору дітей для зарахування на вільні місця;

заклад освіти - початкова школа, гімназія, лицей або інший заклад загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття початкової, базової середньої та/або профільної середньої освіти;

спроможність закладу освіти - максимальна кількість учнів, яким заклад освіти в межах навчального року може забезпечити здобуття освіти за денною формою навчання;

територія обслуговування - адміністративно-територіальна одиниця (або її частина чи окремі будинки), визначена і закріплена місцевим органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування за закладом освіти для забезпечення права кожної дитини, яка проживає на цій території, на здобуття початкової та/або базової середньої освіти у закладі освіти, що найбільш доступний та наближений до місця проживання дитини.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених в Законах України [“Про освіту”](#), [“Про загальну середню освіту”](#).

Положення цього Порядку щодо батьків дитини стосуються також інших її законних представників.

3. Цей Порядок не поширюється на:

заклади спеціалізованої освіти мистецького, спортивного, військового чи наукового спрямування;

спеціальні заклади загальної середньої освіти (спеціальні школи, санаторні школи, навчально-реабілітаційні центри та школи соціальної реабілітації);

заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.

4. Зарахування до закладу освіти здійснюється відповідно до наказу його керівника, що видається на підставі заяви про зарахування до закладу освіти (далі - заява про зарахування) одного з батьків дитини (чи повнолітньої особи, яка має намір здобувати освіту), поданої особисто (з пред'явленням документа, що посвідчує особу заявника) за зразком згідно з [додатком 1](#) до цього Порядку, до якої додаються:

1) копія свідоцтва про народження дитини або документа, що посвідчує особу здобувача освіти (під час подання копії пред'являється оригінал відповідного документа);

2) оригінал або копія медичної довідки за [формою первинної облікової документації № 086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов'язкового медичного профілактичного огляду»](#), затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 серпня 2010 року № 682, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2010 року за № 794/18089;

3) оригінал або копія відповідного документа про освіту (за наявності).

У разі наявності та за бажанням одного з батьків дитини до заяви про зарахування може додаватися оригінал або копія висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації.

У випадку подання копій документів, передбачених цим пунктом, оригінали мають бути подані до видання наказу про зарахування (крім документа, визначеного підпунктом 1 цього пункту).

5. Діти або один з їх батьків, які мають довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, довідку про звернення за захистом в Україні, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту або якій надано тимчасовий захист, та які не мають одного чи обох документів, визначених підпунктами 1 та/або 3 пункту 4 цього розділу, зараховуються до закладу освіти без подання зазначених документів згідно з цим Порядком.

Діти, які не мають одного (чи обох) документа(ів), визначеного(их) підпунктами 1 та/або 3 пункту 4 цього розділу, та довідки, визначеної [додатком 2](#) до цього Порядку, зараховуються до закладу освіти згідно з цим Порядком. У разі відсутності свідоцтва про народження дитини для сприяння в його оформленні керівник закладу освіти зобов'язаний невідкладно поінформувати орган опіки і піклування за місцем проживання дитини чи місцезнаходженням закладу освіти.

У випадку відсутності документа про освіту для визначення класу, до якого має бути зарахована дитина, результати попереднього навчання можуть бути встановлені (за необхідності) відповідно до [пункту 5](#) Положення про екстернат у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13 березня 2017 року № 369, зареєстрованого наказом Міністерства юстиції України 26 березня 2017 року за № 416/30284.

6. Зарахування дітей до закладу освіти здійснюється, як правило, до початку навчального року та відповідно до території обслуговування (крім закладів освіти II, II-III ступенів та III ступеня).

Органам місцевого самоврядування та місцевим органам виконавчої влади рекомендовано щороку не пізніше ніж за один місяць до завершення прийому заяв про зарахування визначати дату початку їх приймання. Такий строк не може бути меншим одного місяця (у 2018 році - не менше трьох тижнів).

Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного [Законом України](#) «Про загальну середню освіту». Зарахування дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного чи спеціального класу (з його утворенням у разі відсутності) здійснюється на підставі доданого до заяви про зарахування висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (чи витягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації).

7. Інформація про закріплену за закладом територію обслуговування, спроможність закладу освіти, кількість учнів у кожному класі та відповідно наявність вільних місць у кожному з них обов'язково оприлюднюється на інформаційному стенді закладу освіти та на його веб-сайті (у разі відсутності веб-сайту закладу освіти - на веб-сайті органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти) щороку впродовж двох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення, але не пізніше ніж за місяць до початку прийому заяв закладами освіти.

Інформація про наявність вільних місць оприлюднюється також впродовж двох робочих днів з дня появи вільного (вільних) місця (місць) протягом календарного року.

8. Заклади освіти (їх філії) обробляють надані їм персональні дані відповідно до [Закону України](#) «Про захист персональних даних».

9. Рішення місцевого органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування про закріплення території обслуговування за закладом (зкладами) освіти рекомендовано оприлюднювати на веб-сайті відповідного органу, як правило, не пізніше ніж за 6 місяців до початку приймання заяв про зарахування.

Місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування рекомендовано щороку аналізувати результати розподілу і закріплення території обслуговування і враховувати під час розподілу і закріплення закладами освіти території обслуговування на наступний рік.

10. Переведення учня до іншого закладу освіти здійснюється відповідно до [розділу III](#) цього Порядку на підставі наказу керівника закладу освіти.

11. Відрахування учня із закладу освіти здійснюється відповідно до [розділу IV](#) цього Порядку на підставі наказу керівника закладу освіти.

12. Якщо визначений цим Порядком термін припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, відповідна дія має бути вчинена не пізніше першого за ним робочого дня.

13. За повноту і достовірність усієї інформації та усіх документів, що подаються до закладу освіти, відповідає згідно з вимогами законодавства особа, яка їх подає.

14. Рішення, дії або бездіяльність керівника чи працівників закладу освіти (зокрема з питань неправомірної відмови у зарахуванні до закладу освіти) впродовж двох робочих днів можуть бути письмово оскаржені до органу, у сфері управління якого перебуває

заклад освіти. За результатами розгляду скарги та у випадку встановлення порушення вимог цього Порядку відповідний орган невідкладно письмово повідомляє заклад освіти про необхідність усунення цього порушення відповідно до законодавства.

15. За недотримання працівниками закладу освіти положень цього Порядку відповідає керівник цього закладу освіти.

II. Зарахування до закладу загальної середньої освіти

1. Зарахування до початкової школи

1. Заява про зарахування дитини до першого класу закладу освіти, за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає ця дитина, та документи, визначені [пунктом 4](#) розділу I цього Порядку, подаються до відповідного закладу одним з батьків дитини особисто до 31 травня.

Крім того, заяви про зарахування та документи, визначені пунктом 4 розділу I цього Порядку, до 31 травня можуть бути подані до інших закладів освіти (без обмеження їх кількості) для зарахування на вільні місця.

У разі наявності та за бажанням одного з батьків при поданні заяви про зарахування може бути пред'явлено документ, що підтверджує місце проживання дитини чи одного з її батьків на території обслуговування закладу освіти, реквізити якого зазначаються в заяві про зарахування.

Впродовж 01-15 червня заяви про зарахування не приймаються, що не виключає права батьків подавати їх після 15 червня на вільні місця.

Присутність дитини під час подання заяви про зарахування, жеребкування або її зарахування не є обов'язковою і не може вимагатися працівниками закладу освіти чи бути умовою її зарахування.

Дитина зараховується до першого класу за однією з процедур, визначених [пунктами 2, 7](#) або [3-7](#) чи [пунктом 8](#) цього розділу.

2. Якщо станом на 31 травня кількість поданих заяв про зарахування не перевищує загальної кількості місць у першому (перших) класі (класах), не пізніше 01 червня видається наказ про зарахування усіх дітей.

Список зарахованих учнів із зазначенням їх прізвищ оприлюднюється виключно в закладі освіти.

Інформація про наявність вільних місць оприлюднюється відповідно до [пункту 7](#) розділу I цього Порядку.

3. Якщо станом на 31 травня кількість поданих заяв про зарахування перевищує загальну кількість місць у першому (перших) класі (класах), зарахування дітей відбувається за такими правилами:

1) до 01 червня включно зараховуються усі діти, місце проживання яких на території обслуговування закладу освіти підтверджене, а також діти, які є рідними (усиновленими) братами та/або сестрами дітей, які здобувають освіту у цьому закладі, чи дітьми працівників цього закладу освіти, чи випускниками дошкільного підрозділу цього закладу освіти (за його наявності);

2) до 15 червня включно на вільні місця зараховуються діти, які не проживають на території обслуговування цього закладу, за результатами жеребкування, процедура проведення якого розробляється відповідно до [глави 2](#) цього розділу, схвалюється педагогічною радою закладу освіти та затверджується його керівником;

3) до 15 червня включно зараховуються на вільні місця та за умови утворення окремого (окремих) класу (класів) також і ті діти, які не проживають на території обслуговування цього закладу, але мають бажання здобувати освіту за освітньою програмою, що використовується закладом освіти та затверджена Державною службою якості освіти України. У разі якщо кількість поданих заяв перевищує загальну кількість місць у такому класі (класах), зарахування дітей відбувається за результатами жеребкування.

Діти зараховуються на вільні місця до закладу освіти за умови подання до 15 червня необхідних документів. Якщо заклад освіти, до якого дитина може бути зарахована на вільне місце, і заклад освіти, на території обслуговування якого проживає ця дитина, розташовані в межах одного населеного пункту, до необхідних документів додається також довідка закладу освіти, на території обслуговування якого проживає дитина, про її відрахування з цього закладу чи незарахування до нього. Така довідка має бути видана закладом освіти, на території якого проживає ця дитина, впродовж одного робочого дня з дати звернення одного з батьків дитини.

4. Впродовж двох робочих днів з дня зарахування дітей відповідно до підпункту 1 пункту 3 цієї глави заклад освіти оприлюднює з дотриманням Закону України «Про захист персональних даних» на інформаційному стенді закладу освіти, а також на офіційному веб-сайті закладу освіти (у разі відсутності веб-сайту закладу освіти - на веб-сайті органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти):

список зарахованих учнів із зазначенням лише їх прізвищ;

оголошення про дату, час, місце і спосіб проведення жеребкування;

інформацію про кількість вільних місць і прізвища дітей, які претендують на вільні місця;

наказ керівника закладу освіти про утворення конкурсної комісії у складі 3 осіб для проведення жеребкування.

5. З метою зарахування усіх дітей, зазначених у підпункті 1 пункту 3 цієї глави, керівник закладу освіти вживає заходів щодо раціонального використання наявних у закладі освіти приміщень та/або ініціює перед органом, у сфері управління якого перебуває заклад освіти:

відкриття додаткового (додаткових) класу (класів), у тому числі інклюзивного чи спеціального;

внесення необхідних змін до організації освітнього процесу;

вивільнення приміщень, що використовуються не за призначенням (у тому числі шляхом припинення орендних відносин).

У разі якщо після вжиття вичерпних заходів кількість дітей, які мають право на першочергове зарахування, перевищує спроможність закладу освіти, орган, у сфері управління якого перебуває заклад освіти, невідкладно має запропонувати на вибір батьків таких дітей перелік закладів освіти, максимально доступних і наближених до місця їх проживання, а також сприяти зарахуванню дітей до обраних їх батьками закладів освіти.

6. Після 15 червня зарахування на вільні місця відбувається у такому порядку:

до початку навчального року - діти, які мають право на першочергове зарахування;

впродовж навчального року - у порядку надходження заяв про зарахування.

Інформація про кількість зарахованих учнів та наявність вільних місць оприлюднюється відповідно до [пункту 7](#) розділу I цього Порядку.

7. До класів, у яких навчання здійснюється мовою корінного народу чи національної меншини поряд з державною мовою, першочергово зараховуються діти, які належать до цих корінних народів чи національних меншин.

Зарахування інших дітей на вільні місця (за їх наявності) відбувається за результатами жеребкування до 15 червня включно.

Після 15 червня зарахування на вільні місця відбувається у порядку надходження заяв про зарахування.

8. Особливості зарахування дітей до закладів освіти, які здійснюють освітню діяльність з урахуванням міжнародних договорів України, можуть визначатися цими договорами.

9. Зарахування дітей до 2-4 класів початкової школи відбувається на вільні місця у порядку надходження заяв про зарахування.

2. Порядок проведення жеребкування для зарахування дітей до закладу освіти на вільні місця

1. Жеребкування проводиться у період з 05 по 10 червня.

2. Жеребкування є заходом публічного характеру, що проводиться за добровільної присутності батьків дітей, які претендують на вільні місця, або уповноваженої ними особи (далі - учасники жеребкування) на засадах випадкової вибірки, прозорості та відкритості.

Під час жеребкування мають право бути присутніми представники засобів масової інформації та громадських об'єднань, зареєстрованих в установленому порядку.

3. Жеребкування проводиться за допомогою барабана, скриньки або іншого пристрою, що має бути виготовлений з прозорого матеріалу (далі - пристрій), з використанням однакових за розміром, кольором, вагою, формою та іншими ознаками кульок, карток, аркушів паперу тощо (далі - жеребки).

Жеребки виготовляються чи запаковуються у спосіб, що унеможливило ознайомлення з їх змістом до моменту діставання їх з пристрою.

Тип пристрою та жеребків визначається конкурсною комісією до її засідання, на якому відбувається жеребкування.

4. Загальна кількість жеребків має дорівнювати кількості дітей, які претендують на вільні місця.

Кількість жеребків, які дають право бути зарахованим на вільне місце, має відповідати кількості таких вільних місць. Інформація про те, які з жеребків дають право бути зарахованим на вільне місце, має бути доведена до відома усіх присутніх учасників жеребкування з обов'язковим відображенням у відповідному протоколі засідання конкурсної комісії.

5. Жеребки до їх поміщення у пристрій демонструються присутнім учасникам жеребкування, які мають право оглянути як жеребки, так і пристрій.

6. Після перемішування жеребків у пристрої кожен учасник жеребкування дістає жеребок з пристрою у порядку розміщення дітей у списку, сформованому в алфавітному порядку, розпаковує його, демонструє та оголошує усім присутнім учасникам жеребкування та членам комісії його зміст. У разі відсутності під час жеребкування

одного з батьків дитини або уповноваженої ними особи жеребок замість них дістає з пристрою визначений конкурсною комісією член цієї комісії.

Інформація про результат кожного учасника жеребкування відразу фіксується у протоколі засідання конкурсної комісії.

7. Після діставання останнього жеребка головою або одним з членів конкурсної комісії оголошуються результати жеребкування, що фіксуються в протоколі, який підписується усіма членами конкурсної комісії та є підставою для видання відповідного наказу про зарахування дітей на вільні місця.

8. Учасник жеребкування може звернутися зі скаргою до органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти, протягом двох робочих днів після оголошення результатів жеребкування.

3. Зарахування до гімназії

1. Зарахування до 5 класу закладу освіти I-II або I-III ступенів відбувається після видання наказу про переведення до нього учнів 4 класу цього самого закладу освіти. На вільні місця (у разі їх наявності) діти зараховуються у такому порядку:

до початку навчального року - діти, які мають право на першочергове зарахування;

впродовж навчального року - у порядку надходження заяв про зарахування.

У разі створення додаткового 5 класу зарахування на вільні місця може відбуватися за результатами конкурсного відбору, що організовується і проводиться відповідно до [пунктів 2-16](#) глави 4 цього розділу. У такому випадку оголошення про проведення конкурсного відбору оприлюднюється не пізніше 01 червня.

Зарахування до 6-9 класів гімназії на вільні місця відбувається у порядку надходження заяв про зарахування.

Інформація про кількість зарахованих учнів та наявність вільних місць оприлюднюється відповідно до [пункту 7](#) розділу I цього Порядку.

2. Для зарахування до закладу освіти II або II-III ступенів заяви подаються до 31 травня включно.

У разі якщо кількість поданих станом на 31 травня заяв не перевищує загальної кількості місць у п'ятому (п'ятих) класі (класах) закладу освіти, конкурсний відбір не проводиться і 01 червня видається наказ про зарахування усіх дітей.

У разі якщо кількість поданих станом на 31 травня заяв перевищує загальну кількість місць у п'ятому (п'ятих) класі (класах) закладу освіти, до 01 червня включно заклад освіти оприлюднює оголошення про проведення конкурсного відбору, що організовується і проводиться відповідно до [пунктів 2-16](#) глави 4 цього розділу. Конкурс має бути проведений і наказ про зарахування виданий до 15 червня включно.

Після 15 червня зарахування на вільні місця (за умови їх наявності) відбувається за результатами конкурсного відбору, що проводиться відповідно до [пунктів 2-16](#) глави 4 цього розділу.

До 6-9 класів переводяться всі учні 5-8 класів цього самого закладу освіти, які не виявили намір припинити навчання в ньому.

Зарахування до 6-9 класів на вільні місця відбувається за результатами конкурсного відбору, що проводиться відповідно до [пунктів 2-16](#) глави 4 цього розділу.

Інформація про кількість зарахованих учнів та наявність вільних місць оприлюднюється відповідно до пункту 7 розділу I цього Порядку.

3. Діти, зараховані у 2018 і наступних роках до 1 класу закладів освіти з поглибленим вивченням окремих предметів та профільним навчанням, зараховуються до 5 класу за результатами конкурсного відбору, що проводиться відповідно до пунктів 2-16 глави 4 цього розділу.

4. Зарахування до ліцею

1. Зарахування до 10 класу закладу освіти I-III або II-III ступенів відбувається після видання наказу про переведення до нього учнів 9 класу цього самого закладу освіти, які не виявили намір припинити навчання в ньому і не були відраховані або переведені до іншого закладу освіти відповідно до цього Порядку. На вільні місця (за їх наявності) діти зараховуються за конкурсом відповідно до пунктів 3-16 цієї глави, крім випадку, визначеного пунктом 2 цієї глави.

Для зарахування до закладу освіти III ступеня заяви про зарахування подаються до 15 червня включно. До закладу освіти III ступеня зарахування відбувається, як правило, за конкурсом відповідно до пунктів 2-16 цієї глави.

Інформація про кількість зарахованих учнів та наявність вільних місць оприлюднюється відповідно до [пункту 7](#) розділу I цього Порядку.

2. Конкурс не проводиться у разі, якщо кількість поданих заяв про зарахування станом на 15 червня не перевищує загальної кількості місць у класі (класах) закладу освіти з урахуванням нормативу наповнюваності класів, визначеного [Законом України](#) «Про загальну середню освіту».

У такому випадку наказ про зарахування видається впродовж одного робочого дня, після якого зарахування відбувається на вільні місця у порядку надходження заяв.

3. Рішення про проведення конкурсу має бути оприлюднене не пізніше наступного робочого дня після його прийняття та містити інформацію про дату, місце і час проведення вступних випробувань.

Конкурс (основні вступні випробування) має бути завершений впродовж двох тижнів з дня його оголошення (з врахуванням часу для подання апеляційних скарг відповідно до цього Порядку). Наказ про зарахування видається не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів конкурсу або прийняття відповідного рішення апеляційною комісією.

4. До початку та впродовж навчального року можуть бути проведені додаткові вступні випробування для зарахування на вільні місця (за їх наявності) у 10-11 (12) класах, що проводяться на загальних засадах (у тому самому порядку і за аналогічними завданнями, що й основні вступні випробування). У такому випадку наказ про зарахування видається не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів конкурсу або прийняття відповідного рішення апеляційною комісією.

5. Порядок вступу до закладу освіти та конкурсні завдання для вступних випробувань схвалюються педагогічною радою закладу освіти та затверджуються його керівником.

Порядок вступу та зразки конкурсних завдань для вступних випробувань мають бути оприлюднені на інформаційному стенді закладу освіти та на його веб-сайті (у разі відсутності веб-сайту закладу освіти - на веб-сайті органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти) не менше ніж за два місяці до початку проведення конкурсних випробувань.

6. Конкурс є публічним заходом і має відбуватися з дотриманням принципів академічної доброчесності, прозорості, відкритості, справедливості, чесності, об'єктивності, рівності та неупередженості.

Для захисту інтересів дітей з особливими освітніми потребами мають здійснюватися заходи щодо забезпечення розумного пристосування при проведенні конкурсу. Для здійснення попередньої організаційно-технічної підготовки таких заходів у заяві мають бути зазначені особливі освітні потреби дитини.

7. Для проведення конкурсу створюється конкурсна комісія, для оцінювання результатів конкурсних випробувань - предметні комісії за кожним з предметів. Склад конкурсної і предметних комісій затверджується керівником закладу освіти. Один і той самий педагогічний працівник (крім практичного психолога) не може входити до складу більше ніж однієї комісії.

Види, форми проведення, кількість конкурсних випробувань (але не більше двох), перелік питань з навчальних предметів, за якими проводитимуться випробування, а також теми творчих робіт із зазначенням вимог до їх змісту, порядку оформлення та подання схвалюються педагогічною радою закладу освіти та затверджуються його керівником.

Вступні випробування мають бути спрямовані виключно на перевірку результатів навчання, визначених державними стандартами початкової та базової середньої освіти.

8. Конкурсні випробування проводяться в усній, письмовій та/або з використанням цифрових технологій формах (тестування, у тому числі комп'ютерне, диктант, письмова робота, усне опитування за білетами, захист творчих робіт, співбесіда тощо).

9. Забороняється вимагати від учнів характеристики з попереднього місця навчання, довідки з місця роботи батьків та інші документи, не передбачені цим Порядком. Конкурсні випробування здійснюються на безоплатній основі.

10. Вступні випробування з одного навчального предмета для усіх вступників мають відбуватися, як правило, в один день.

Не допускається застосовувати ті самі варіанти завдань для випробувань, що відбуваються у різні дні.

11. Роботи учасників конкурсу та аркуші із записами, зробленими вступниками під час підготовки до усного випробування, а також результати конкурсних випробувань, оформлені у вигляді протоколів відповідної комісії, зберігаються у закладі освіти не менше одного року.

12. Результати усного випробування оголошуються в той самий день, письмового, цифрового - не пізніше ніж через три робочих дні після його проведення.

Особи, які брали участь у конкурсі, зараховуються до закладу освіти згідно з отриманими результатами конкурсних випробувань.

Списки учасників конкурсу із виставленими балами оприлюднюються у приміщенні закладу освіти.

13. Учасник конкурсу (чи один із батьків), який не згоден з рішенням конкурсної комісії, може звернутися з апеляційною скаргою до органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти, протягом двох робочих днів після оголошення результатів конкурсу.

Апеляційна комісія відповідного органу управління зобов'язана розглянути апеляційну скаргу впродовж трьох робочих днів з дня її надходження та ухвалити обґрунтоване рішення. До складу апеляційної комісії не можуть входити працівники

закладу освіти, в якому проводився конкурс. Проведення будь-яких додаткових конкурсних випробувань дитини під час розгляду апеляційної скарги забороняється.

14. Апеляційна комісія має право:

- 1) залишити рішення конкурсної комісії без змін;
- 2) змінити чи анулювати результати оцінювання учасника (учасників);
- 3) визнати результати конкурсу недійсними.

У випадку визнання результатів конкурсу недійсними орган, у сфері управління якого перебуває відповідний заклад освіти, зобов'язаний організувати конкурс повторно.

15. Особа має право брати участь у конкурсах, що проводяться різними закладами освіти. У разі якщо особа визнана переможцем у декількох закладах освіти, вона зараховується до того з них, до якого надала оригінал документа про освіту та інші, визначені цим Порядком, документи впродовж п'яти робочих днів після оголошення результатів конкурсу у відповідному закладі, але не пізніше 31 серпня.

16. Керівник закладу освіти зобов'язаний забезпечити організацію та проведення конкурсу з дотриманням вимог цього Порядку.

III. Переведення учнів між закладами освіти

1. Для переведення учня з одного закладу освіти до іншого учень чи один з його батьків (для учнів, які не досягли повноліття) має звернутися до обраного ним закладу освіти щодо можливості зарахування з відповідним письмовим зверненням (запитом) в довільній формі, у тому числі шляхом надсилання його сканованої копії електронною поштою.

Керівник закладу освіти упродовж п'яти робочих днів з дати надходження такого звернення (запиту) має надати заявнику письмову відповідь (у тому числі шляхом надсилання її сканованої копії на електронну пошту заявника) про наявність чи відсутність вільних місць у певному класі та можливість чи неможливість зарахування учня до цього класу.

У письмовому підтвердженні можливості зарахування дитини має бути зазначений кінцевий термін для подання заяви про переведення та особової справи учня.

2. До закладу освіти, з якого переводиться учень, подаються:

заява про переведення одного з батьків учня (для учнів, які не досягли повноліття) або учня;

письмове підтвердження або його сканована копія з іншого закладу освіти про можливість зарахування до нього відповідного учня.

3. Упродовж одного робочого дня з дня отримання відповідних документів керівник закладу освіти зобов'язаний видати наказ про відрахування учня для переведення до іншого закладу освіти та видати особову справу учня.

4. Упродовж п'яти робочих днів з дня отримання від закладу освіти зазначених документів учень чи один із його батьків (для учнів, які не досягли повноліття) має подати до закладу освіти, до якого переводиться учень:

заяву про зарахування;

особову справу учня.

У такому випадку наказ про зарахування учня до закладу освіти має бути виданий упродовж одного робочого дня з дня отримання документів, визначених цим пунктом.

IV. Відрахування учнів із закладів освіти

1. Із закладу освіти відраховуються учні, які:

- 1) здобули повну загальну середню освіту та отримали відповідний документ про освіту;
- 2) зараховані до іншого закладу освіти для здобуття повної загальної середньої освіти;
- 3) переводяться до іншого закладу освіти відповідно до [розділу III](#) цього Порядку;
- 4) вибувають на постійне місце проживання за межі України.

Відрахування із зазначених підстав здійснюється шляхом видання відповідного наказу керівником закладу освіти.

Про відрахування учнів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з причин, визначених підпунктами 3, 4 цього пункту, заклад освіти, з якого переводиться (відраховується) учень, не пізніше наступного робочого дня з дня видання наказу повідомляє відповідну службу у справах дітей.

2. За рішенням педагогічної ради та відповідно до наказу керівника можуть бути відраховані (чи переведені на іншу (крім денної) форму здобуття загальної середньої освіти у цьому самому чи іншому закладі освіти) учні 9 класу, яких було зараховано до закладу за результатами конкурсу і які здобули початковий результат (1, 2 чи 3 бали) чи не здобули жодного результату річного оцінювання та (або) державної підсумкової атестації з одного з предметів, що ними вивчалися поглиблено відповідно до освітньої програми та навчального плану закладу освіти чи індивідуального навчального плану учня.

Про можливе відрахування батьки дитини та орган управління освітою за місцем проживання учня повинні бути письмово поінформовані у двотижневий строк до дня засідання педагогічної ради щодо можливого відрахування.

Рішення про відрахування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, приймається лише за згодою органів опіки та піклування.

3. Особи, які не завершили здобуття повної загальної середньої освіти та не отримали відповідний документ про освіту після завершення останнього класу ліцею, відповідно до рішення педагогічної ради можуть бути відраховані із закладу освіти або переведені на іншу (крім денної) форму здобуття освіти в цьому самому або іншому закладі освіти.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

14.07.2015

м. Київ

№ 762

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

30 липня 2015 р. за № 924/27369

Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на

наступний рік навчання

(заголовок із змінами, внесеними згідно з наказами
Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 р. № 621)
від 01.03.2021 р. № 268)

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказами Міністерства освіти і науки України
від 8 травня 2019 року № 621,
від 1 березня 2021 року № 268

Відповідно до частини третьої статті 34 Закону України "Про загальну середню освіту" та з метою приведення власних нормативно-правових актів у відповідність до законодавства

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, що додається.

(пункт 1 із змінами, внесеними згідно з наказами
Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 р. № 621,
від 01.03.2021 р. № 268)

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 14 квітня 2008 року № 319 "Про затвердження Інструкції про переведення та випуск учнів (вихованців) навчальних закладів системи загальної середньої освіти", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06 травня 2008 року за № 383/15074.

3. Управлінню зв'язків з громадськістю та забезпечення діяльності Міністра (патронатна служба) (Загоруйко Ю. А.) в установленому порядку зробити відмітку у справах архіву.

4. Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти (Кононенко Ю. Г.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України у встановленому законодавством порядку.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Полянського П. Б.

Міністр

С. М. Квіт

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України

14 липня 2015 року N 762

(у редакції наказу Міністерства освіти і науки України

від 08 травня 2019 року N 621)

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

30 липня 2015 р. за N 924/27369

ПОРЯДОК

переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання

(У назві та тексті Порядку слово "(вихованців)" в усіх відмінках і числах виключено, слова "до наступного класу" замінено словами "на наступний рік навчання" згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 1 березня 2021 року N 268)

1. Цей Порядок встановлює умови та процедуру переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання і не поширюється на учнів закладів спеціалізованої освіти.

(пункт 1 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.03.2021 р. N 268)

2. Переведення учнів закладу загальної середньої освіти (крім перших та других класів) на наступний рік навчання здійснюється на підставі результатів підсумкового (семестрового та річного) оцінювання учнів та/або їх державної підсумкової атестації (для учнів четвертих і дев'ятих класів) згідно з рішенням педагогічної ради закладу загальної середньої освіти, що упродовж п'яти робочих днів з дати прийняття має бути оприлюднене на його інформаційному стенді.

Учні першого або другого класу можуть бути не переведені на наступний рік навчання та залишені для повторного здобуття загальної середньої освіти у тому самому класі на підставі письмового звернення до закладу загальної середньої освіти одного з їх батьків чи інших законних представників, але не більше одного разу упродовж здобуття учнем початкової освіти.

Абзац третій пункту 2 виключено

(згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 01.03.2021 р. N 268)

3. Під час переведення на наступний рік навчання або вибуття із закладу загальної середньої освіти учням, яких було зараховано до першого класу у 2018 році та наступних роках, видається свідоцтво досягнень. Свідоцтво досягнень надається одному з батьків, іншому законному представникові учня не пізніше 01 липня, а копія зберігається в його особовій справі.

Абзац другий пункту 3 виключено

(згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 01.03.2021 р. N 268)

4. Учні 3 - 8 класів, які за результатами річного оцінювання здобули початковий рівень результатів навчання (1, 2, 3 бали) у вивченні одного з предметів (українська мова, математика, алгебра, геометрія), а учні класів з навчанням мовами корінних народів чи національних меншин - також і з мови навчання, згідно з рішенням педагогічної ради відповідного закладу загальної середньої освіти та одного із батьків або інших законних представників можуть бути:

1) переведені на наступний рік навчання для продовження здобуття загальної середньої освіти за індивідуальним навчальним планом (з предметів, за якими було виявлено початковий рівень результатів навчання), що затверджує керівник закладу загальної середньої освіти;

2) залишені для повторного здобуття загальної середньої освіти у тому самому класі цього закладу загальної середньої освіти (не більше одного разу упродовж здобуття учнем початкової чи базової середньої освіти).

5. Учні дев'ятих класів, які завершили здобуття базової середньої освіти, переводяться до десятого класу цього самого закладу загальної середньої освіти відповідно до пункту 2 цього Порядку чи випускаються із закладу загальної середньої освіти (за власною заявою (у разі досягнення повноліття) чи заявою одного з батьків, інших законних представників). Учні дев'ятих класів, які завершили здобуття базової середньої освіти (незалежно від форми здобуття) та переводяться на наступний рік навчання чи випускаються із закладу загальної середньої освіти, отримують свідоцтво про базову середню освіту, а учні, які за результатами річного оцінювання з усіх предметів, що вони вивчали у дев'ятому класі, мають результати навчання високого (10, 11, 12 балів) рівня, - свідоцтво про базову середню освіту з відзнакою.

(пункт 5 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.03.2021 р. N 268)

6. Учні четвертих і дев'ятих класів, які не мають результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації, повинні пройти річне оцінювання в закладі загальної середньої освіти, у якому продовжують здобуття загальної середньої освіти, та/або державну підсумкову атестацію у порядку, визначеному Порядком проведення державної підсумкової атестації, затвердженим [наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року N 1369](#), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за N 8/32979.

У такому разі річне оцінювання здійснюється до початку нового навчального року згідно з графіком та завданнями, погодженими педагогічною радою та затвердженими наказом керівника закладу загальної середньої освіти. У разі продовження здобуття загальної середньої освіти у закладі освіти, який не забезпечує здобуття базової середньої освіти,

такі учні для отримання документа про відповідний рівень освіти проходять річне оцінювання у екстернатній формі здобуття загальної середньої освіти.

(абзац другий пункту 6 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства освіти і науки України від 01.03.2021 р. N 268)

7. Учні, які не мають результатів річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації у зв'язку із невідвідуванням закладу загальної середньої освіти більше шести останніх місяців навчального року поспіль та за умови відсутності будь-яких відомостей щодо місця проживання чи місцеперебування учнів або їхніх батьків, інших законних представників, визнаються такими, що вибули із закладу загальної середньої освіти. Такі учні на наступний рік навчання не переводяться згідно з рішенням педагогічної ради закладу загальної середньої освіти, що оформлюється відповідним наказом керівника закладу загальної середньої освіти. Рішення про визнання учнів з числа сиріт та позбавлених батьківського піклування такими, що вибули із закладу загальної середньої освіти, може бути прийняте за умови його погодження відповідною службою у справах дітей.

Особова справа та результати оцінювання попередніх років учнів, яких було визнано такими, що вибули із закладу загальної середньої освіти, зберігаються у закладі загальної середньої освіти відповідно до законодавства.

Інформацію щодо визнання учня таким, що вибув із закладу загальної середньої освіти, упродовж одного робочого дня з дати прийняття відповідного рішення педагогічною радою має бути надіслано за місцем проживання учня, одного з його батьків, інших законних представників, зазначеним в його особовій справі, а також до структурного підрозділу (посадової особи), відповідального(ї) за створення та постійне оновлення реєстру даних про дітей шкільного віку, згідно з Порядком ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року N 684.

На підставі письмової заяви, яку особисто подає до закладу загальної середньої освіти учень (у разі досягнення ним повноліття), якого було визнано таким, що вибув із закладу загальної середньої освіти, або один із його батьків, інший законний представник, такий учень поновлюється у відповідному закладі загальної середньої освіти відповідно до наказу керівника закладу загальної середньої освіти.

8. Учні одинадцятих (дванадцятих) класів, які не мають результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та (або) державної підсумкової атестації, можуть пройти таке оцінювання та (або) атестацію за екстернатною формою здобуття освіти.

(пункт 8 із змінами, внесеними згідно з наказом

Міністерства освіти і науки України від 01.03.2021 р. N 268)

9. Для оскарження рішень педагогічної ради закладу загальної середньої освіти щодо переведення на наступний рік навчання, вибуття або випуску із закладу загальної середньої освіти, а також для вирішення питань, пов'язаних з коригуванням результатів річного оцінювання, учні (у разі досягнення повноліття), один із їх батьків або інші

законні представники можуть подати відповідне звернення до закладу загальної середньої освіти.

Для розгляду звернення у закладі загальної середньої освіти може створюватися комісія, порядок діяльності, чисельність і персональний склад якої затверджує керівник відповідного закладу загальної середньої освіти (далі - комісія).

10. Комісія за наслідками розгляду звернень може прийняти рішення про надання рекомендацій щодо:

скасування, зміни, прийняття нового або залишення рішення педагогічної ради, що оскаржується, без змін;

проведення коригування результатів річного оцінювання учня.

Результати розгляду звернення та рекомендації оформлюються протоколом засідання комісії.

Відповідно до рекомендацій комісії здійснюється коригування результатів річного оцінювання шляхом повторного семестрового оцінювання (одного або двох семестрів).

Повторне семестрове оцінювання проводиться відповідно до письмових завдань, що мають охоплювати зміст усіх тем, вивчених протягом відповідного семестру, та графіка, що затверджує керівник закладу загальної середньої освіти. Результати коригування результатів річного оцінювання оформлюються відповідним наказом керівника закладу загальної середньої освіти.

**Генеральний директор директорату
дошкільної та шкільної освіти**

А. О. Осмоловський

(Порядок у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України від 08.05.2019 р. N 621)

Правила зарахування учнів до 1 класу

1. Заява про зарахування дитини до першого класу закладу освіти, за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає ця дитина, та документи подаються до відповідного закладу одним з батьків дитини особисто до 31 травня.

Крім того, заяви про зарахування та документи до 31 травня можуть бути подані до інших закладів освіти (без обмеження їх кількості) для зарахування на вільні місця.

У разі наявності та за бажанням одного з батьків при поданні заяви про зарахування може бути пред'явлено документ, що підтверджує місце проживання дитини чи одного з її батьків на території обслуговування закладу освіти, реквізити якого зазначаються в заяві про зарахування.

Впродовж 01-15 червня заяви про зарахування не приймаються, що не виключає права батьків подавати їх після 15 червня на вільні місця.

Присутність дитини під час подання заяви про зарахування, жеребкування або її зарахування не є обов'язковою і не може вимагатися працівниками закладу освіти чи бути умовою її зарахування.

2. Якщо станом на 31 травня кількість поданих заяв про зарахування не перевищує загальної кількості місць у першому (перших) класі (класах), не пізніше 01 червня видається наказ про зарахування усіх дітей.

Список зарахованих учнів із зазначенням їх прізвищ оприлюднюється виключно в закладі освіти.

Інформація про наявність вільних місць оприлюднюється

3. Якщо станом на 31 травня кількість поданих заяв про зарахування перевищує загальну кількість місць у першому (перших) класі (класах), зарахування дітей відбувається за такими правилами:

1) до 01 червня включно зараховуються усі діти, місце проживання яких на території обслуговування закладу освіти підтверджене, а також діти, які є рідними (усиновленими) братами та/або сестрами дітей, які здобувають освіту у цьому закладі, чи дітьми працівників цього закладу освіти, чи випускниками дошкільного підрозділу цього закладу освіти (за його наявності);

2) до 15 червня включно на вільні місця зараховуються діти, які не проживають на території обслуговування цього закладу, за результатами жеребкування;

Діти зараховуються на вільні місця до закладу освіти за умови подання до 15 червня необхідних документів. Якщо заклад освіти, до якого дитина може бути зарахована на вільне місце, і заклад освіти, на території обслуговування якого проживає ця дитина, розташовані в межах одного населеного пункту, до необхідних документів додається також довідка закладу освіти, на території обслуговування якого проживає дитина, про її відрахування з цього закладу чи незарахування до нього. Така довідка має бути видана закладом освіти, на території якого проживає ця дитина, впродовж одного робочого дня з дати звернення одного з батьків дитини.

4. Впродовж двох робочих днів з дня зарахування дітей заклад освіти оприлюднює з дотриманням [Закону України](#) «Про захист персональних даних» на інформаційному стенді закладу освіти, а також на офіційному веб-сайті закладу освіти (у разі відсутності веб-сайту закладу освіти - на веб-сайті органу, у сфері управління якого перебуває заклад освіти):

список зарахованих учнів із зазначенням лише їх прізвищ;

оголошення про дату, час, місце і спосіб проведення жеребкування;

інформацію про кількість вільних місць і прізвища дітей, які претендують на вільні місця;

наказ керівника закладу освіти про утворення конкурсної комісії у складі 3 осіб для проведення жеребкування.

5. З метою зарахування усіх дітей, керівник закладу освіти вживає заходів щодо раціонального використання наявних у закладі освіти приміщень та/або ініціює перед органом, у сфері управління якого перебуває заклад освіти:

відкриття додаткового (додаткових) класу (класів), у тому числі інклюзивного чи спеціального;

внесення необхідних змін до організації освітнього процесу;

визволення приміщень, що використовуються не за призначенням.

У разі якщо після вжиття вичерпних заходів кількість дітей, які мають право на першочергове зарахування, перевищує спроможність закладу освіти, орган, у сфері управління якого перебуває заклад освіти, невідкладно має запропонувати на вибір батьків таких дітей перелік закладів освіти, максимально доступних і наближених до місця їх проживання, а також сприяти зарахуванню дітей до обраних їх батьками закладів освіти.

6. Після 15 червня зарахування на вільні місця відбувається у такому порядку:

до початку навчального року - діти, які мають право на першочергове зарахування;

впродовж навчального року - у порядку надходження заяв про зарахування.

Інформація про кількість зарахованих учнів та наявність вільних місць оприлюднюється.

Правила зарахування учнів до 5 класу

1. Зарахування до 5 класу закладу освіти I-III ступенів відбувається після видання наказу про переведення до нього учнів 4 класу цього самого закладу освіти. На вільні місця (у разі їх наявності) діти зараховуються у такому порядку:

до початку навчального року - діти, які мають право на першочергове зарахування;

впродовж навчального року - у порядку надходження заяв про зарахування.

У разі створення додаткового 5 класу зарахування на вільні місця може відбуватися за результатами конкурсного відбору. У такому випадку оголошення про проведення конкурсного відбору оприлюднюється не пізніше 01 червня.

2. Для зарахування до закладу освіти II або II-III ступенів заяви подаються до 31 травня включно.

У разі якщо кількість поданих станом на 31 травня заяв не перевищує загальної кількості місць у п'ятому (п'ятих) класі (класах) закладу освіти, конкурсний відбір не проводиться і 01 червня видається наказ про зарахування усіх дітей.

У разі якщо кількість поданих станом на 31 травня заяв перевищує загальну кількість місць у п'ятому (п'ятих) класі (класах) закладу освіти, до 01 червня включно заклад освіти

оприлюднює оголошення про проведення конкурсного відбору. Конкурс має бути проведений і наказ про зарахування виданий до 15 червня включно.

Після 15 червня зарахування на вільні місця (за умови їх наявності) відбувається за результатами конкурсного відбору.

Правила зарахування учнів до 10 класу

1. Зарахування до 10 класу закладу освіти I-III або II-III ступенів відбувається після видання наказу про переведення до нього учнів 9 класу цього самого закладу освіти, які не виявили намір припинити навчання в ньому і не були відраховані або переведені до іншого закладу освіти.

Для зарахування до закладу освіти III ступеня заяви про зарахування подаються до 15 червня включно.

Інформація про кількість зарахованих учнів та наявність вільних місць оприлюднюється.

2. Конкурс не проводиться у разі, якщо кількість поданих заяв про зарахування станом на 15 червня не перевищує загальної кількості місць у класі (класах) закладу освіти з урахуванням нормативу наповнюваності класів, визначеного [Законом України](#) «Про загальну середню освіту».

У такому випадку наказ про зарахування видається впродовж одного робочого дня, після якого зарахування відбувається на вільні місця у порядку надходження заяв.